

Cinsel Tacize Sessiz Kalmayalım

Günümüzde sıkça sözü edilen cinsel şiddet ve cinsel taciz sözleri biz kadınlarda üzüntü, nefret ve tiksinti uyandırmaktadır. Her duyduğumuz olay bize yaşadığımız bir tacizi hatırlatır ve kinleniriz. Bunlardan cinsel şiddeti doktor kontrolünde veya görülen belirtileriyle bir nebze ispat etmek veya yargı önüne getirmek şansına sahibiz. Ancak yargıda bile kadın aleyhine bir sürü sorgulamalar yapılmaktadır. Kadının giyinişi, makyajı, duruşu, gülüşü veya bakışı tahrik sebebi sayılarak karşıda daha az suçlu bulunmakta yada suçlu kadın olmaktadır.

Gelelim cinsel tacize. Bunun tanımını yapmak çok daha zor, çünkü bir erkek bir kadına "merhaba" derken bile cinsel tacizde bulunabilir. Bir bakış, bir dokunuş, bir söz ve bir seslenişle bile taciz edilebiliyoruz. Yani kadının karşılık vermediği her türlü karşı davranış tacizdir. Ama bazı erkekler bunu öyle ustalıkla yapıyorlar ki, ispatlamak çok zor veya mümkün olmuyor. Hemen "senin içinde kötü düşünceler varmış" gibisinden suçlanıyoruz.

Bazen de dinlediğimiz, duyduğumuz okuduğumuz ve hatta bazılarımızın yaşadığımız örneklerde cinsel taciz çok yakınlarımızdan geliyor. Aile içi tacizler (özellikle eşlerden) hiç bir zaman açığa çıkarılmıyor. Bunu konuşmaya bile korkuyoruz.

Yolda yürürken, otobüste, tramvayda ve işyerlerimizde sıkça cinsel tacizle karşı karşıya kalıyoruz. Biraz atak ve cesur olanlarımız buna anında müdahale ediyor ve karşı güçlerini koyuyorlar. Ama çoğu zamanda "Aman

şimdi ben rezil olacağım." korkusuyla sessizliğe gömülüyor, içimizdeki yaralara bir yenisi ekliyoruz. Ve hatta kendimizi suçlamaya başlıyoruz. "Acaba bakışım, duruşum, oturuşum yanlış mıydı" diye kendimizde hatalar arıyoruz. Oysa cinsel tacizin hiç bir hakkı yanı yok ve olamaz.

Yaşamın bir yerinde her kadın herhangi bir şekilde cinsel tacizle karşı karşıya kalır ve bundan utanç duyarak gizler. Biz eğitim emekçisi kadınlar da her yerde olduğu gibi iş yerlerimizde zaman zaman cinsel tacizle karşılaşmaktayız. Örneğin; işyerlerimizde öğretmenler odasında ana-avrat küfreden meslektaşlarımız, herhangi bir kadından söz ederken bile ustalıkla taciz ediyorlar. Veya ustaca dokunuşlar (her dokunuşun taciz olduğunu söylemiyorum ama kadınlar bu dokunuşları çok iyi ayırt ederler.) birer taciz örneğidir. Hele idarecilerin kadın çalışanlara yönelik tacizlerini basında bile çok duyuyoruz.

Hele orta öğretim ve üniversitede okuyan kız çocuklarımız daha çok cinsel tacizle karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Ama en önemlisi her kesimde olduğu gibi bizler de bu olaylar karşısında susmaktayız.

Peki ama cinsel tacize karşı neler yapılabilir? En başta son yıllarda bazı kadın kuruluşları bu konuda bir sürü değişik çalışmalar yapıyorlar. Hatta bir ara kadınlara tacize karşı iğne dağıtmışlardı. Bu o zaman bana çok basit gelmişti. Çünkü çözümü farklı görüyordum. Ama şimdi bana çok ta cazip geliyor, çünkü kadın işte, yolda, otobüste karşılaştığı cinsel tacize anında müdahale ede-

bilmeli. Bu iğne, sprey, çanta, sopa ne ile olursa olsun karşı gücünü koyabilmeli. Bunlar sorunun kesin çözümünü değil elbette. Bu sadece bireysel savunma yolu. Kesin çözüm işyerlerimizde, sendikalarda ve bulunduğumuz her ortamda bunu tartışmalı, çözüm yolları üretmeli ve bunları birleştirmeliyiz. Kadın komisyonları da buna en uygun ortamdır. Burada bir şeye değinmek istiyorum. Bazı yiğit kadınlarımız her şeyi göğüsleyerek uğradıkları cinsel tacizi toplum önüne sergileyebiliyorlar. Onlar, bu insan topluunda gerçekten yiğit kadınlar. Bizim kurumumuzda iş daha da kapalı. Çünkü milli eğitimde sorunları tartışmak, açığa çıkarmak geleneği yok. Tacize uğrayan kadın okulda, milli eğitim

içinde, evinde ve çevresinde bunu konuşmuyor bile. Mesleki kariyerinden, aşağılanmaktan ve suçlanmaktan korkuyor. Ben sonuç olarak şunu söylemek istiyorum. Eğitim-Sen içinde "kadın komisyonlarına" ilk başta karşı olanlar şimdi sahiplendiler. (Bu çok sevindirici) Şimdi cinsel taciz konusuna sessiz kalan, susan biz kadınlar artık yeter diyeceğiz. Bir araya gelip tartışıp çözüm yolları üreteceğiz. Diliyorum ki bu en kısa zamanda olur. Ve diliyorum ki, cinsel tacize uğrayan kadın meslektaşlarımız bunları su yüzüne çıkarıp karşılarındakini topluunda ya da en azından bizlerin önünde teşhir eder.

Elif AZAZ

Çağrı

Gazetemizde kadın eğitim emekçilerine ayırdığımız bu sayfa henüz istenilen düzeye gelmiş değil. Yaklaşık dört ay önce İstanbul şubelerine bağlı kadın komisyonları alanlarına dair sorunları tartışmak üzere biraraya geldiler ve taleplerini içeren ortak bir metin hazırladılar. Bu metin ikinci sayımızda yayımlandı.

Komisyonlar platformunda tartışılan konulardan bir tanesi de gazetemizdeki kadın sayfasının kadınlar tarafından üretilmesinin nasıl sağlanabileceği idi. Platform, gazetemizdeki kadın sayfasını hazırlamayı, bu alanla ilgili araştırmayı, inceleme yapmayı, çözüm önerileri getirmeyi üstlendiler. Diğer bölgelerin kadın komisyonları ile de ilişkiye geçerek bu sayfayı seslerini duyuracak bir yere dönüştürme kararı aldılar. Geçen dört aylık süre içinde henüz platformun çalışmalarını içeren bir belge elimize geçmiş değil. Bu durum bir çağrı yazısı kaleme alma gereksinimi doğurdu.

EĞİT-SEN'deki kadın komisyonları, üye olan ya da olmayan kadın eğitimci arkadaşlar; Yeterince "erkek egemen" özelliklere sahip olan sendikamızda egemenlik kayısından da olsa sarsmanın yolu tüm alanları lehimize kullanır hale getirmekten geçer. Şiir, karikatür, araştırma, inceleme, makale, bireysel ya da grup çalışmalarınızla ortaya çıkardığımız ürünler gazetemizi zenginleştirecek, güzelleştirecek, geliştirecektir.

Erkeklerin tartışmasına ve hazırlığına bırakılacak bir kadın sayfası niyetten bağımsız erkek egemenliğinin yeniden üretilmesine katkı demektir. Sesimizi yankıya dönüştürmek umuduyla kadınca ve dostça selamlar.

Yayın Kurulu Üyesi
Firdavs SARIKAYA

"Kız" Öğrenci, "Kadın" Öğretmen

Bizler, diğer eşitsizliklerin yanısıra cinsel ayrımcılığı da üreten, güçlendiren bir toplumsal yapının ve eğitim sisteminin ürünleriyiz. Her ne kadar içinde yaşadığımız koşulları fark ederek, ona tavır alan bireyler olsak da, bilincimiz eninde sonunda içinde yaşadığımız maddi koşullardan bağımsız olamıyoruz. Ve zaman zaman karşı çıktığımız, ya da karşı çıktığımızı sandığımız değerleri bizzat üreten ve güçlendiren kişiler haline geliyoruz. Bu, kuşkusuz gündelik hayatımızı her an sorgulamıyor olmamızdan ileri geliyor. Masa başında oldukça radikal söylemleri sürdürürken, gündelik hayatta akıl almaz tutumlara düşüveriyoruz bu nedenle. Örneğin "kadın öğretmeni" olduğumuzu ve bu yüzden bu sığara yaradığımız davranışlarımızı gerektirmediğini vurgulayan anlayışlar, ne yazık ki bizlerin de bilincinde yer ediyor. Etek-ceketerimiz, ne alçak ne de çok yüksek toplu olmayan ayakta-bilimimizin, "abartısız ve şık" takılarımızın içinde, kademeli olarak güvenini hissediyor ve öğretmeni odalarında daha güvensiz sürdürülen futbol muhabbetine ya da "benim hanımım döver valla" türünden esprilere hoşgörülü bir gülümsemeyle bakarken yakalıyoruz kendimizi. "Cadri" gibi sıfatlardan korunuyoruz böylece. Sivrilmemiş oluyoruz. Sıradan bir "kadın öğretmeni" oluyoruz. Bir öğrenciye bardağını yıkattıktan hangi anlayışa denk düşebileceğini bir yana bırakalım, bu işler için çoğu kez kız öğrencileri seçiyoruz. Kız öğrencilerin fazlaca gülüp konuşmalarını, erkek arkadaşlarıyla "samimi" olmalarını uyararak bakışlarla karşılıyoruz. O sırada, o kız öğrencinin, bizim de başımıza her an gelebilecek ve gelmiş olan bir istismar edilme hali içinde olduğu, yılların baskısını ana-baba gözlerinden uzaklaştığı ilk fırsatta ve çoğu kez acemice bir saflıkla atmaya çalıştığı aklımıza gelmiyor genellikle. "Kullandırmasın kendisini" diyoruz büyük bir kolaylıkla ve "kullanana"ı aklavveriyoruz bir çırpıda. İstiyoruz ki,

kız öğrenci aklı başında, eteği makul bir uzunlukta, oturmasını kalkmasını bilen birisi olsun. Taşkın davranışları yapmasın ve daima dengeli olsun. Taşkın davranışları olan erkek öğrenciye "çok haylaz kerata" derken, kız öğrenciye en hafifinden "kendini bilmez" diyoruz. Bizler de kız öğrenciydik. Bizler de öğretmenlerimizin uyarıcı bakışlarını hep üzerimizde hissettik. Bizler de çok yanlış yaptık, yapa yapa yanlışlardan kurtulmayı öğrendik. Şimdi birer "kadın öğretmeni" olduk. Aynı uyarıcı bakışları hala üzerimizde. Eteğimizin boyu ile, gülüp konuşma dozumuz ile, konuşma tarzımızın uslu ya da "cadıca" olup olmadığı ile ilgileniliyor hala. Ve biz hala, yaşamımızın ilk yıllarından beri kınanma korkusu içinde, sürekli olarak ne kadar uslu, ne kadar temiz ve "hanım hanımcık" olduğumuzu kanıtlamak için uğraşyoruz. Yüreğimiz isyanla dolu olsa da, dış dünya ile her an didişmek zorunda kalmak zor geldiği için isyanlarımızı susturmayı tercih ediyoruz. Gündelik yaşamımızın her anını sorgulamadan, şimdiye kadar içinde yaşamakta olduğumuz koşullar tarafından bize verilen düşünme tarzımızla en küçük ayrıntısına varana dek hesaplaşmadan, farklı bir insan ve farklı bir dünya özlemi ile kucaklaşmaya çalışıyoruz. Her alanda, gündelik yaşamın ayrıntılarına sinen eski anlayışlara karşı geliştirilebileceğimiz bir seçeneğimiz olmalı. Ve ne kınanmaktan, ne de dışlanmaktan ürmeden, kendimize ait yaşam alanları oluşturabilmeliyiz. Ancak o zaman çevremizdeki insanlara onur duyarak savunabileceğimiz ve onları da davet edebileceğimiz farklı bir dünyamız olacaktır.

İstanbul 2 No'lu Şubeden

Ş. BALTAŞ

<p>MER YAYINLARI</p>	<p>D Ü N Y A D A N YANSIMA MER YAYINLARININ ÜÇ AYDA BİR YAYINLANAN ÇEVİRİ KİTAP DİZİSİ</p>
<p>BİR ÖRGÜTLENME BİÇİMİ İŞYERİ KOMİTELERİ Hacay YILMAZ (20.000.- TL.) LENİN'İN SON MÜCADELESİ Moshe LEWIN (20.000.- TL.) LENİN'DEN STALİN'E RUS DEVRİMİ (1917-1929) E.H. CARR (25.000.- TL.)</p>	<p>BİRİNCİ KİTAP * Bütün Bunlardan Sonra Neden Hala Sosyalist ve Marksistiz? / Arthur MacEwan * "Gerçekten Varolan Sosyalizm" in Krizi Üzerine Oniki Tez / Michael Löwy * Komünist Rejimlerden Sonra Ne Olacak? / Ralph Miliband * Kaosa Giden Uluslararası Yol / Hillel Ticktin * Sosyalist Bir Yeniden Doğuş İçin: Bir Sovyet Görüşü / A. Buzgalin - A. Kalganov * Gdansk'tan Gelen Yol: Dayanışma Pazar yerinde' Cennet Nasıl Buldu? / Gary Fields * Çekoslovakya'da Sosyalist Demokrasi İçin Mücadele / Petr Uhl</p>
<p>LENİN'DEN STALİN'E RUS DEVRİMİ (1917-1929) E.H. CARR (25.000.- TL.) E.H. Carr'in anlatımıyla Son otuz yıldır beni meşgul eden büyük Sovyet Rusya Tarihi (....) dört bölümde tamamlanmış ve konusunun uzmanları için detaylı araştırmalara dayanan bir çalışma olarak tasarlanmıştır. Bu araştırmanın genel okuyucu ile konuya ilk kez girecek olan öğrencilere yönelik, tamamen farklı türde kısa bir kitap haline dönüştürülerek akademik açıdan gerekli kaynak referanslarından ve dipnotlardan arındırılmasının yararlı olacağını düşündüm. Sonuç elinizdeki KISA TARİH'tir.</p>	<p>İKİNCİ KİTAP * Karşı Hegemonya Mücadeleleri / Ralph Miliband * Ayrıcalıklı Tabaka, Mülkiyet ve İktidar / Daniel Singer * Stalinizmin Ekono-Ekonomik Dinamikleri / Patrick Flaherty * Sovyet Ekonomisinde İktidar Mücadelesi / David Mandel * Nereden Nereye? Macaristan'ın Toplumsal Devrimi Üzerine Düşünceler / Peter Bihari * Yugoslavya; Cehenneme Giden Yol / Duncan Blackie * "Güneyden Gelen Tehdit" / Noam Chomsky</p> <p>ÜÇÜNCÜ KİTAP * Küllerin İçinden / Eric Hobsbawm * Tarihsel Perspektif İçinde "Reel Sosyalizm" / Robert W. Cox * Ekim Devrimi ve İç Savaş Sırasında Üretimde İşçi Kontrolü / R. D. Rucker * Marksizm ve Ulusal Sorun / Michael Löwy * Halkın Gözünden Düşen Bir Devrim: Nikaragua / Carlos M. Vilas * Devrim Düşüncesi Hala Bir Anlam Taşıyor mu? / Cornelius Castoriadis / Şöyleşi * Stalinizm'den Önce Sovyet Demokrasinin Yükselişi ve Çöküşü * İşe Yarar Bir Geçmişimiz Var mı? / Lewis Siegelbaum * Örs ile Çekiç Arasında / Boris Kagarlitsky * Tarihsel Olanaksızlığın Yüku / Susan Weissman * Leninizmin Kaskacında / Tim Wohlforth * Lenin ve Leninizm Dair / Bernard Rosen</p> <p>DÖRDÜNCÜ KİTAP * Ekim'in Savunusu / John Rees * Yeni Düşüncelerle Öne Geçmek / Göran Therborn * Çöküşün Ardından Gelen Milliyetçilik / Michael Löwy * Yeni Bir Partinin Zamanıdır Ronald Daniels * 92'nin Ötesinde: Bir İşçi Partisine Doğru / Tony Mazzocchi * Berlin Günlüğü: 89 Kasım'ında İki Hafta / Amos Vogel</p> <p>KİTAPLARIN HERBİRİ 20.000.- TL. DİR</p>
<p>Sipariş ve Yazışma Adresi MER YAYINLARI / P. K. 1316 SİRKECI - İSTANBUL</p>	